

บทที่ 4

ผลการวิจัย

โครงการวิจัยการสร้างอาชีพเสริมจากวัสดุในท้องถิ่นที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนของชุมชนตำบลลูกคู่ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้(1) เพื่อศึกษาสภาพทรัพยากรวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นชุมชนตำบลลูกคู่ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี (2) เพื่อสร้างทางเลือกโดยการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างอาชีพใหม่ที่มีรากฐานจากวัฒนธรรมเดิม(3) เพื่อดำเนินการสร้างอาชีพเสริมที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนอย่างครบวงจร เพื่อแก้ไข ปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน คณะผู้วิจัยจึงขอเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาบริบทชุมชน ด้านวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น

ส่วนที่ 2 ผลการสร้างทางเลือกโดยการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างอาชีพใหม่ที่มีรากฐานจากวัฒนธรรมเดิม

ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินการสร้างอาชีพเสริมที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนอย่างครบวงจร เพื่อแก้ไข ปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน

1 ผลการศึกษาบริบทชุมชน ด้านวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น

คณะผู้วิจัย ราษฎรชาวบ้าน ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน องค์กร หรือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันศึกษาบริบทชุมชน ด้านวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น โดยการลงพื้นที่จริง สอบถามชาวบ้านทั้งหมด 17 หมู่บ้านพบว่าสภาพโดยทั่วไปของชุมชนตำบลลูกคู่ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี มีลักษณะลาดเทจากทิศตะวันตกไปทางตะวันออก และที่ราบสลับเชิงเขาคือมีเขาแมงรัก เขาผาลาด และเขาปลิวี พื้นที่ 1 ใน 3 เป็นป่าไม้ และชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรม โดยทำนาเป็นส่วนใหญ่

จากการสำรวจพื้นที่ทั้ง 17 หมู่บ้าน พบว่า ชาวบ้านในทุกหมู่บ้านจะปลูกไผ่ไว้เป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่จะปลูกไว้ตามบริเวณหน้าบ้าน ข้างบ้าน ข้างลำคลอง ข้างสระน้ำ คันนา ข้างถนนลูกตั้ง ข้างถนนลาดยาง หรือขึ้นเองตามธรรมชาติบนภูเขา ในตำบลลูกคู่จะประกอบอาชีพการทำนาเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น หลังจากการเก็บเกี่ยวแล้ว จะเหลือฟางข้าวเป็นจำนวนมาก ซึ่งชาวบ้านจะนำฟางเข้าไปเก็บไว้ที่ทุ่งฉางหรือนำไปวางไว้ตามบริเวณบ้าน โดยการอัดเป็นก้อนสี่เหลี่ยมผืนผ้าหรือเป็นกอง ส่วนผักตบชวาจะพบตาม คูคลอง สระน้ำ วัสดุในท้องถิ่นแยกตามหมู่ ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านหนองนกยูง วัสดุในท้องถิ่น

1. ไม้ไผ่

ไม้ไผ่ หรือต้นไผ่ในหมู่ที่ 1 บ้านหนองนกยูง มักจะพบเห็นตามข้างทางที่เป็นถนนลาดยาง เหมือนปลูกเป็นแนวตามทาง ขอบบ่อน้ำ สระน้ำที่เอาไว้ทำการเกษตร หลังบ้าน และในป่าแต่ไม่ลึกลมากนักเพื่อสะดวกต่อการนำมาใช้ประโยชน์

ภาพประกอบที่ 64 สถานที่พบไม้ไผ่ในหมู่ที่ 1 บ้านหนองนกยูง

2. ฟางข้าว

ตอข้าว ในหมู่ที่ 1 เรามักจะพบบนในท้องนาที่เพิ่งทำการเก็บเกี่ยวการไถ ตามข้างทางที่เป็นถนนหลวง

ภาพประกอบที่ 65 สถานที่พบฟางข้าวในหมู่ที่ 1 บ้านหนองนกยูง

หมู่ที่ 2 บ้านทุ่งสำราญ วัสดุในท้องถิ่น

1. ไม้ไผ่

ไม้ไผ่ ในหมู่ที่ 2 บ้านทุ่งสำราญ จะเป็นหมู่บ้านที่เราพบต้นไม้ไผ่มากที่สุดในตำบลลูกคู่เพราะเป็นหมู่บ้านที่มีพื้นที่กว้าง และนิยมทำการเกษตรทุกครัวเรือน เรามักจะพบเห็นตามข้างทางที่เป็นถนนลูกรัง ขอบบ่อน้ำ บ่อเลี้ยงปลา หลังบ้าน และคันทนา เป็นแนวเรียงสวยเหมือนว่าตั้งใจปลูกเพื่อนำมาทำประโยชน์ แล้วยังให้ร่มเงาบนถนนอีกด้วย

ภาพประกอบที่ 66 สถานที่พบไม้ไผ่ในหมู่ที่ 2 บ้านทุ่งสำราญ

2. ฟางข้าว

ฟางข้าว ในหมู่ที่ 2 มักจะพบเห็นตามบ้านที่ทำการเกษตร และบ้านที่เลี้ยงวัว ควาย เพราะ ฟางข้าวยังเป็นอาหารของพวกวัว ควาย ได้อีกด้วย โดยชาวบ้านจะนำเอาฟางข้าวมากองไว้หลังบ้าน จนเป็นกองใหญ่ที่เรียกว่า กองฟาง บางบ้านมีกองเดียว บางบ้านมี 4-5 กอง

ภาพประกอบที่ 67 สถานที่พบฟางข้าวในหมู่ที่ 2 บ้านทุ่งสำราญ

หมู่ที่ 3 บ้านถนนใหม่ วัสดุในท้องถิ่น

1. ไม้ไผ่

ไม้ไผ่ในหมู่ที่ 3 บ้านถนนใหม่ หมู่บ้านนี้เป็นหมู่บ้านเล็กๆ ติดถนนหลวงจึงพบเห็นต้นไผ่ ใต้น้อย ชาวบ้านจะปลูกตามหลังบ้านเป็นกอเล็กๆ และตามคันนา

ภาพประกอบที่ 68 สถานที่พบไม้ไผ่ในหมู่ที่ 3 บ้านถนนใหม่

2. ฟางข้าว

ตอข้าวในหมู่นี้จะมีไม่มากนัก อยู่ข้างถนนหลวงเป็นท้องนาที่เพิ่งเก็บเกี่ยว และรอการไถ

ภาพประกอบที่ 69 สถานที่พบฟางข้าวในหมู่ที่ 3 บ้านถนนใหม่

หมู่ที่ 4 บ้านดอนเหียง วัสดุในท้องถิ่น

1. ไม้ไผ่

ไม้ไผ่ในหมู่ที่ 4 บ้านดอนเหียง จะพบเห็นตามข้างถนน ทางแยกเป็นแนวเรียงกันหลายต้น ให้ร่มเงาบนถนน และมักปลูกไว้หลังบ้าน

ภาพประกอบที่ 70 สถานที่พบไม้ไผ่ในหมู่ที่ 4 บ้านดอนเหียง

หมู่ที่ 5. บ้านเขาปลู่วี วัสดุในท้องถิ่น

1. ไม้ไผ่

ไม้ไผ่ในบ้านเขาปลู่วีจะพบเห็นได้ตามถนนทั้งที่เป็นถนนลูกรัง และทั้งถนนลาดยางเป็นแนวข้างทาง หมู่บ้านนี้ส่วนมากต้นไม้จะมีแต่ต้นไม้ใหญ่ เพราะคาดว่าปลูกกันมานาน

ภาพประกอบที่ 71 สถานที่พบไม้ไผ่ในหมู่ที่ 5 บ้านเขาปลู่วี

2. ฟางข้าว

ฟางข้าวในหมู่บ้านนี้ส่วนใหญ่จะเก็บไว้ในมุ้งข้าวเป็นอย่างดีเพื่อถนอมการโคนฝน และอัดเป็นก้อนเพื่อสะดวกต่อการเคลื่อนย้าย

ภาพประกอบที่ 72 สถานที่พบฟางข้าวในหมู่ที่ 5 บ้านเขาปลู่วี

หมู่ที่ 6 บ้านถนนใหม่ วัสดุในท้องถิ่น

1. ไม้ไผ่

ไม้ไผ่ในหมู่ที่ 6 บ้านถนนใหม่ จะไม่แตกต่างกับ หมู่ที่ 3 เพราะจะเป็นพื้นที่เดียวกันแต่คนละฝั่งถนน จะพบเห็นตามหลังบ้าน และริมคลอง

ภาพประกอบที่ 73 สถานที่พบไม้ไผ่ในหมู่ที่ 6 บ้านถนนใหม่

3. ฟางข้าว

ฟางข้าวในหมู่นี้ ส่วนใหญ่จะนำมาเก็บไว้ที่บ้าน โดยกองไว้ในยุ้งข้าว หรือทำเป็นเพลิงแบบต่างๆ บางบ้านอัดเป็นก้อนเพื่อเก็บง่ายไม่เปลืองเนื้อที่

ภาพประกอบที่ 74 สถานที่พบฟางข้าวในหมู่ที่ 6 บ้านถนนใหม่

หมู่ที่ 7 บ้านหนองแพบ วัสดุในท้องถิ่น

1. ไม้ไผ่

ไม้ไผ่ในหมู่นี้ จะพบเห็นตามข้างถนน คันนา และในบ้าน บางบ้านจะปลูกไว้หลังบ้านเพื่อนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์โดยเฉพาะ และจะปลูกเป็นแถวเรียงกันสวยงาม

ภาพประกอบที่ 75 สถานที่พบไม้ไผ่ในหมู่ที่ 7 บ้านหนองแพบ

2. ฟางข้าว

ฟางข้าวในหมู่นี้จะพบเห็นได้น้อยเพราะไม่ค่อยมีบ้านไหนนำมาเก็บไว้ แต่จะปล่อยให้ตามท้องนาเอาไว้เลี้ยงวัว ควาย

ภาพประกอบที่ 76 สถานที่พบฟางข้าวในหมู่ที่ 7 บ้านหนองแพบ

3. ผักตบชวา

ผักตบชวาในหมู่บ้านนี้จะมีอยู่แหล่งเดียว เพราะจะเป็นวัสดุที่หาได้ยากมากในตำบลตุ๊กคู จะอยู่ในสระน้ำ และหนาแน่นมาก

ภาพประกอบที่ 77 สถานที่พบผักตบชวาในหมู่ที่ 7 บ้านหนองแพบ

หมู่ที่ 8 บ้านตุ๊กคู วัสดุในท้องถิ่น

1. ไม้ไผ่

ไม้ไผ่ในหมู่ที่ 8 พบอยู่ตามริมสระน้ำ คันทนา ในสวน และหน้าบ้านกำนัน ต้นไผ่ในหมู่นี้มี ลำต้นที่ใหญ่มาก และปลุกไว้เป็นกลุ่มหนาแน่นมาก ๆ

ภาพประกอบที่ 78 สถานที่พบไม้ไผ่ในหมู่ที่ 8 บ้านตลุกคู่

หมู่ที่ 9 บ้านหนองคล้า วัสดุในท้องถิ่น

1. ไม้ไผ่

ไม้ไผ่ในหมู่ที่ 9 จะพบได้น้อยมาก เพราะไม่ค่อยได้นำมาใช้ประโยชน์สักเท่าไร จะพบตามคันนา ข้างบ้าน และข้างถนน เป็นกอเล็กๆ

ภาพประกอบที่ 79 สถานที่พบไม้ไผ่ในหมู่ที่ 9 บ้านหนองคล้า

2. ฟางข้าว

ฟางข้าวในหมู่นี้ จะเหมือนกับหมู่ที่ 7 จะไม่นำมาเก็บไว้ที่บ้านของตน แต่จะปล่อยให้ไว้ในท้องนาเพื่อเอาไว้เลี้ยงวัว ควาย

ภาพประกอบที่ 80 สถานที่พบฟางข้าวในหมู่ที่ 9 บ้านหนองคล้า

หมู่ที่ 10 บ้านเกาะกลาง วัสดุในท้องถิ่น

1. ไม้ไผ่

ไม้ไผ่ในหมู่นี้จะไม่มากนัก เพราะจะปลูกบ้านกันส่วนใหญ่ และเป็นถนนลาดยางเล็กๆ ไม้ค่อมมีเนื้อที่ทำการเกษตร จะพบตามข้างถนน หลังบ้าน และในป่า

ภาพประกอบที่ 81 สถานที่พบไม้ไผ่ในหมู่ที่ 10 บ้านเกาะกลาง

4. ฟางข้าว

ฟางข้าวในหมู่นี้จะพบได้น้อยมาก และชาวบ้านจะนำฟางข้าวไปเก็บไว้ที่ลานกว้างของหมู่บ้านเป็นกองๆ ไม่นิยมเก็บไว้ในบ้านของตนเอง

ภาพประกอบที่ 82 สถานที่พบฟางข้าวในหมู่ที่ 10 บ้านเกาะกลาง

หมู่ที่ 11 บ้านวังเตย วัสดุในท้องถิ่น

1. ไม้ไผ่

ไม้ไผ่ในหมู่บ้านนี้จะพบได้มากตามข้างถนน และในหมู่บ้านเป็นถนนหลวงส่วนใหญ่ ไม้ไผ่ที่พบเห็นจะมีขนาดใหญ่พอสมควร

ภาพประกอบที่ 83 สถานที่พบไม้ไผ่ในหมู่ที่ 11 บ้านวังเตย

2. ฟางข้าว

ฟางข้าวในหมู่บ้านนี้จะปล่อยให้ลอยทิ้งไว้ตามท้องนาเพื่อเอาไว้เลี้ยงวัว ควาย จะไม่นิยมเอามาเก็บเป็นกองฟาง เพราะไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์

ภาพประกอบที่ 84 สถานที่พบฟางข้าวในหมู่ที่ 11 บ้านวังเตย

3. ผักตบชวา

ผักตบชวาเป็นวัชพืชรากที่หาได้ยากมาก ในหมู่บ้านนี้พบเห็นเพียงแหล่งเดียวคือ แม่น้ำ ที่เชื่อมระหว่างหมู่ที่ 11 กับ หมู่ที่ 13 จะมีผักตบชวาหนาแน่นมาก

ภาพประกอบที่ 85 สถานที่พบผักตบชวาในหมู่ที่ 11 บ้านวังเตย

หมู่ที่ 12 บ้านหนองไผ่ วัสดุในท้องถิ่น

1. ไม้ไผ่

ไม้ไผ่ในหมู่บ้านนี้จะมีเยอะมากรองจากหมู่ที่ 2 เลขที่เดียว เพราะจากชื่อหมู่บ้านก็เห็นได้ชัดเลยว่าเยอะจริงๆ จะพบเห็นตามข้างถนนลูกรัง ตามบ้าน และในป่า เป็นแนวยาวตลอดทาง

ภาพประกอบที่ 86 สถานที่พบไม้ไผ่ในหมู่ที่ 12 บ้านหนองไผ่

2. ฟางข้าว

ฟางข้าวในหมู่บ้านนี้จะพบเห็นได้มากชาวบ้านส่วนใหญ่จะนำมาเก็บไว้เป็นกองๆ ในพื้นที่กว้าง บางบ้านก็จะนำไปอัดเป็นฟางก้อนเพื่อง่ายต่อการเก็บรักษา และนำไปไว้ในยุ้ง

ภาพประกอบที่ 87 สถานที่พบฟางข้าวในหมู่ที่ 12 บ้านหนองไผ่

3. แกลบ

ชาวบ้านในหมู่บ้านนี้จะนำแกลบมาเก็บไว้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ โดยจะนำมากองไว้กลางแดดแล้วนำไม้มาปักไว้ล้อมรอบเพื่อที่จะนำผ้าใบมาจึงปิดเวลาฝนตก จะพบเห็นเกือบทุกบ้าน

ภาพประกอบที่ 88 สถานที่พบแกลบในหมู่ที่ 12 บ้านหนองไผ่

หมู่ที่ 13 บ้านสวนขวัญ วัสดุในท้องถิ่น

1. ไม้ไผ่

ไม้ไผ่ในหมู่บ้านนี้จะพบเห็นได้ไม่มากนัก จะเห็นตามข้างถนนที่เป็นถนนหลวงบางที่จะปลูกตามหน้าบ้าน หลังบ้าน และข้างบ้าน แต่จะเป็นกอขนาดกลางไม่ใหญ่จนเกินไป

ภาพประกอบที่ 89 สถานที่พบไม้ไผ่ในหมู่ที่ 13 บ้านสวนขวัญ

2. ฟางข้าว

ในหมู่บ้านนี้ส่วนใหญ่จะนำฟางข้าวมาเก็บไว้ที่บ้านของตนเองเพื่อความสะดวกสบายในการนำไปใช้ประโยชน์ โดยจะนำมากองไว้หน้าบ้าน หรือพื้นที่กว้างๆ ในบ้านตนเอง

ภาพประกอบที่ 90 สถานที่พบฟางข้าวในหมู่ที่ 13 บ้านสวนขวัญ

3. ผักตบชวา

ในหมู่บ้านนี้จะพบเห็นผักตบชวาในแม่น้ำที่เดียวกับหมู่ที่ 11 เพราะเป็นแม่น้ำที่เชื่อมต่อกันระหว่างสองหมู่บ้าน จะเห็นได้ว่ามีความหนาแน่นมาก

ภาพประกอบที่ 91 สถานที่พบผักตบชวาในหมู่ที่ 13 บ้านสวนขวัญ

หมู่ที่ 14 บ้านเพชรภาพสินธุ์ วัสดุในท้องถิ่น

1. ไม้ไผ่

จะเห็นได้ว่าหมู่บ้านนี้มีความแห้งแล้งมาก ไม้ไผ่ที่เราพบเห็นนั้นจะมีความแห้งอย่างเห็นได้ชัด มักปลุกไว้ตามข้างถนน ข้างบ้าน และล้อมรอบสวนที่ทำการเกษตร

ภาพประกอบที่ 92 สถานที่พบไม้ไผ่ในหมู่ที่ 14 บ้านเพชรภาพสินธุ์

2. ฟางข้าว

ฟางข้าวในหมู่บ้านนี้ชาวบ้านจะนำมากองไว้ที่หลังบ้านของตนเอง หรือไม่ก็นำมากองไว้ตรงที่มีลานกว้างๆ เพื่อสะดวกในการนำมาใช้ประโยชน์

ภาพประกอบที่ 93 สถานที่พบฟางข้าวในหมู่ที่ 14 บ้านเพชรกาฬสินธุ์

หมู่ที่ 15 บ้านโป่งแก้ง วัสดุในท้องถิ่น

1. ไม้ไผ่

ไม้ไผ่ในหมู่บ้านนี้จะพบเห็นตามข้างถนนเป็นแนวยาว มักปลูกไว้ข้างบ้านเพื่อได้ร่มเงา และเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ จะมีหลายขนาดทั้งกอเล็กๆ จนถึงกอใหญ่

ภาพประกอบที่ 94 สถานที่พบไม้ไผ่ในหมู่ที่ 15 บ้านโป่งแก้ง

2. แกลบ

ในหมู่บ้านนี้จะมีโรงสีเล็กๆ ที่ชาวบ้านทำเอง จึงมีแกลบเก็บไว้ในบ้านที่ใกล้ๆ กับโรงสีข้าว โดยจะนำมากองไว้ในที่ร่มเพื่อถนอมการ โคนฝ่น และยังดูแลง่ายด้วย

ภาพประกอบที่ 95 สถานที่พบแกลบในหมู่ที่ 15 บ้านโป่งแก้ง

3. ผักตบชวา

ผักตบชวาในหมู่บ้านนี้จะพบเห็นได้มากในสระน้ำของหมู่บ้าน โดยจะขึ้นเป็นแนวขาวรอบสระเกาะกันเป็นแผงๆ ยังออกดอกให้เห็นความสวยงามอีกด้วย

ภาพประกอบที่ 96 สถานที่พบผักตบชวาในหมู่ที่ 15 บ้านโป่งแก้ง

หมู่ที่ 16 บ้านหนองจิกยาว วัสดุในท้องถิ่น

1. ไม้ไผ่

ไม้ไผ่ในหมู่บ้านนี้จะพบเห็นได้มากพอสมควรตามข้างถนน ทั้งที่เป็นถนนในหมู่บ้าน และถนนหลวง แล้วยังปลูกไว้ตามบ้านอีกด้วยเพื่อร่มเงาในบ้าน โดยจะปลูกไว้ข้างบ้าน และหน้าบ้าน

ภาพประกอบที่ 97 สถานที่พบไม้ไผ่ในหมู่ที่ 16 บ้านหนองจิกยาว

2. ฟางข้าว

กองฟางในหมู่บ้านนี้มีวิธีเก็บหลายแบบ เช่น นำมาเก็บเป็นกองๆ ตรงที่มีลานกว้าง และนำฟางมาอัดเป็นก้อน แล้วจึงนำไปเก็บในยุ้งเพื่อเพิ่มความสะดวกสบายในการใช้ประโยชน์

ภาพประกอบที่ 98 สถานที่พบฟางข้าวในหมู่ที่ 16 บ้านหนองจิกยาว

หมู่ที่ 17 บ้านเพชรผาลาด วัสดุในท้องถิ่น

1. ไม้ไผ่

ไม้ไผ่ในหมู่บ้านนี้จะขึ้นตามแนวชายเขา และบนเขา มีเยอะมาก ชาวบ้านในหมู่บ้านนี้ไม่ค่อยได้นำไม้ไผ่มาใช้ประโยชน์มากนัก บางบ้านก็ปลูกไว้ตามหน้าบ้าน และตามริมแม่น้ำ

ภาพประกอบที่ 99 สถานที่พบไม้ไผ่ในหมู่ที่ 17 บ้านเพชรผาลาด

2. ฟางข้าว

ส่วนมากในหมู่บ้านนี้จะนำฟางมาอัดเป็นก้อน เพื่อนำมาเก็บไว้ในยุ้งกั้นฝน และเพื่อการขนย้ายที่สะดวก ส่วนฟางที่เหลือจากการอัดแล้วก็นำมากองไว้ตรงลานบ้านเพื่อที่จะนำไปใช้ประโยชน์

ภาพประกอบที่ 100 สถานที่พบฟางข้าวในหมู่ที่ 17 บ้านเพชรผาลาด

2. ผลการสร้างทางเลือก โดยการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาสร้างอาชีพใหม่ ที่มีรากฐานจากวัฒนธรรมเดิม

เนื่องจากการสำรวจของผู้วิจัย โดยการลงไปพื้นที่จริงทั้ง 17 หมู่บ้าน ทำให้เห็นวัฒนธรรมมากมายในหมู่บ้านเพราะในแต่ละชุมชนยังคงรักษาวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และวัฒนธรรมตลอดจนความมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง เป็นอย่างดี เช่นประเพณีดังต่อไปนี้

1. ประเพณีในเทศกาลตรุษสงกรานต์

ภาพประกอบที่ 101 ประเพณีตรุษสงกรานต์

เทศกาลตรุษสงกรานต์ ตรุษตรงกับวันแรมสิบห้าค่ำ เดือนสี่ ตามปฏิทินทางจันทรคติถือว่าเป็นวันสิ้นปี ส่วนสงกรานต์ตรงกับวันสิบสาม เมษายน ตามปฏิทินทางสุริยคติ ถือว่าดวงอาทิตย์โคจรเข้าสู่ราศีเมษ ในเทศกาลนี้มีการทำบุญตักบาตรและการละเล่นต่าง ๆ เทศกาลตรุษเริ่มตั้งแต่วันแรมสิบสี่ค่ำ เป็นการรับวันตรุษ วันแรมสิบห้าค่ำเป็นวันตรุษ วันขึ้นหนึ่งค่ำ เดือนห้า เป็นวันสงท้าย

การทำบุญในช่วงเวลาเช้าจัดอาหารไปถวายพระ อาหารที่ขาดไม่ได้คือ ขนมจีนน้ำพริก หรือน้ำยา เป็นของควา ข้าวเหนียวแดงกะละแม เป็นของหวาน จัดให้มีการบั้งสุกอลัญญาตีผู้ใหญ่ อุทิศส่วนกุศลให้ผู้ตาย ที่เรียกกันว่าสวดแจก กลางวันไปเหยี่ยมญาติผู้ใหญ่ ส่วนหนุ่มสาวก็จะมีการเล่นเช่น ทอดสะบ้า ระบาย รำวง ช่วงชัย ไม้หึ่ง มอญช้อนผ้า ฯลฯ วันมหาสงกรานต์ตรงกับวันที่สิบสาม เมษายน วันที่สิบสี่ เป็นวันเนา วันที่สิบห้า เป็นวันเถลิงศกขึ้นจุลศักราชใหม่ มีการทำบุญให้เกิดสิริมงคล มีการทำบุญตักบาตรเหมือนวันตรุษ มีการก่อเจดีย์ทราย สรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้ใหญ่ เล่นน้ำ ปล่อยนกปล่อยปลา

นอกจากนี้จะมีการแห่ธงสงกรานต์ โดยชาวบ้านจะเดินถือธง เดินขบวนไปตามหมู่บ้าน มีขบวนกลองยาว นำหน้า การแห่ธงสงกรานต์เพื่อขอบริจาคเงินตามศรัทธา แล้วนำเงินมาถวายวัดถือเป็นการทำบุญ โดยประเพณีการแห่ธงที่ถือว่ามิชื่อเสียงของตลกคู่ก็ได้แก่งานประเพณีแห่ธงโบราณ สงกรานต์เขปฐูวินันเอง

หมายเหตุ ใช้ไม้ไผ่ทำธงโบราณ โดยใช้ไม้ไผ่ทำหัวธงกับปลายธงแล้วใช้ไม้ไผ่เป็นเสา เพื่อให้ธงปลิวไสวสวยงาม ในการก่อเจดีย์ทรายเมื่อทำการตกแต่งเจดีย์ทรายเสร็จแล้วก็จะนำธงที่ด้ามทำจาก ไม้ไผ่มาตกแต่งเพื่อให้เกิดความสวยงาม

2. ประเพณีบุญบั้งไฟ

ภาพประกอบที่ 102 ประเพณีบุญบั้งไฟ

เนื่องจากชุมชนตลิ่งชันมีคนอาศัยอยู่หลากหลายเชื้อชาติ บางกลุ่มเป็นไทยอีสานที่อพยพมาจากถิ่นอื่นมาตั้งรกรากอยู่ที่ตลิ่งชัน ดังเช่นกลุ่มของชาวไทยทรงดำที่บ้านเพชรภาพสินธ์ ก่อให้เกิดประเพณีขึ้นมามากมายหลายอย่าง ซึ่งเป็นประเพณีที่ต่างจากประเพณีท้องถิ่นเดิมที่น่าสนใจ ได้แก่ ประเพณีบุญบั้งไฟ จะจัดขึ้นในเดือน 6 ของทุก ๆ ปี เพื่อเป็นการบูชาพญาแถน ให้พญาแถนได้รับรู้และทำฝนตกตามฤดูกาล พิธีกรรมที่จัดขึ้นแบ่งเป็น 2 วันแรก เป็นวันแห่หรือวันรวมมีการแห่บั้งไฟไปรอบ ๆ หมู่บ้านในวันนี้จะมีพิธีบอกกล่าวเจ้าที่หรือชาวอีสานเรียกว่า มหะศักดิ์หลักเมือง เพื่อไม่ให้บั้งไฟที่จะจุดเสี่ยงทายและใช้แข่งขันหล่มมาสู่บ้านเรือน นอกจากนี้ในวันรวมยังมีการละเล่นต่าง ๆ อีกด้วย

วันที่สอง จะเป็นวันจุดบั้งไฟ จะมีการถวายอาหารให้พระสงฆ์ในตอนเช้า และจะมีการแห่บั้งไฟไปที่ค้ำบั้งไฟ (ลานบั้งไฟ) เพื่อทำการจุด บั้งไฟที่จะจุดมีอยู่ 2 ประเภท คือ บั้งไฟแทนการเสี่ยงทายฝนที่จะตกในเดือน 7, 8, 9 และ 10 หากบั้งไฟในเดือนไหนจุดแล้วขึ้นสูงแสดงว่าเดือนนั้นฝนจะตกดี บั้งไฟเดือนไหนจุดไม่ขึ้นแสดงว่าเดือนนั้นฝนจะแล้ง บั้งไฟแข่งขัน คือ บั้งไฟที่ใช้แข่งขันกันว่าบั้งไฟของใครจะขึ้นได้สูงและไกลกว่ากัน ผู้ที่ชนะจะได้รางวัล ส่วนผู้แพ้จะถูกโยนลงโคลน

หมายเหตุ ใช้ไม้ไผ่ลำยาวและมีขนาดใหญ่เพื่อใช้ประกอบเป็นบั้งไฟ

3. ประเพณีหาบสำหรับควาหวาน

ภาพประกอบที่ 103 ประเพณีหาบสำหรับควาหวาน

ชาวลुकคู่มักจะมีสำรับกับข้าวประจำทุกบ้าน และยังมีใช้สำรับในการเลี้ยงอาหารต้อนรับแขก หากสำรับคาวหวานที่ชาวบ้านจัดทำกันในวันสำคัญ ๆ ทางพระพุทธศาสนาหรือในเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันเทโวโรหณะ วันสลากภัต วันสงกรานต์ หรือในโอกาสที่มีแขกผู้ใหญ่มาเยือน แต่ละบ้านจะจัดสำรับคาวหวานใส่หีบไปทำบุญ หรือต้อนรับแขก สำรับประกอบด้วยถาดทรงกลมหรือสี่เหลี่ยม ทำจากไม้หรือโลหะใช้ใส่ถ้วยอาหารประมาณหกถ้วย อาหารในถ้วยจะเป็นอาหารที่ใช้บริโภคในชีวิตประจำวัน การนำอาหารใส่สำรับก็เพื่อความสะดวกในการยกหรือนำไปในที่ต่าง ๆ ซึ่งอาจใช้การยกไปหรือใส่หีบไป

หมายเหตุ การหีบของไปวัดจะใช้กระบุงสองข้างและไม้คานซึ่งทำจากไม้ไผ่ เพื่อหีบของไปทำบุญ สำหรับขนม เช่น ข้าวต้มมัด ขนมตาล ขนมใส่ไส้ก็จะใช้ไม้ไผ่เหลาเป็นดอกเส้นเล็กยาวเพื่อนำไปทำข้าวต้มมัด และเหลาเป็นไม้กัดเพื่อใช้สำหรับกัดใบตองเป็นรูปทรงเพื่อใส่ขนมตาลและขนมใส่ไส้

4. ประเพณีแต่งงาน

ภาพประกอบที่ 104 ประเพณีแต่งงาน

เมื่อหนุ่มสาวคู่ใดคิดตกลงปลงใจที่จะอยู่ด้วยกันพ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ของฝ่ายชายจะไปสู่ขอฝ่ายหญิงและตกลงหาฤกษ์ยามเพื่อทำพิธีแต่งงานกัน ซึ่งกระทำกันที่บ้านของฝ่ายหญิง ในวันแต่งงานฝ่ายชายซึ่งเรียกว่าเจ้าบ่าวจะต้องนำขันหมากแห่ไปยังบ้านฝ่ายหญิงเพื่อเป็นการประกาศให้ชาวบ้านได้รับรู้ว่าบุคคลคู่นี้จะครองคู่กัน ซึ่งขันหมากจะมีอยู่ด้วยกัน 2 ประเภท คือ ขันหมากเอกและขันหมากเลว ขันหมากเอกประกอบไปด้วย สาหระก กระจาด ผ้าคลุมสาหระก หมูแกลบ ไก่

เหล่า ขนมต้มแดง ขนมต้มขาว ข้าวเหนียวหัวหงอก ข้าวตอกหัวโขน ห่อหมก ฯลฯ ทุกอย่างจะจัดเป็น
 คู่ๆ ขันหมากเอกลี้นี้ห้ามคนเป็นแม่หม้ายยกเด็ดขาดเพราะถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี ส่วนขันหมากเลวก็จะ
 ประกอบไปด้วย สิ่งของต่างๆ ขนม ผลไม้ พวกมะพร้าว ส้มโอ เป็นต้น

หมายเหตุ นำไม้ไผ่มาทำกระจาดประกอบในขันหมากเอกล ส่วนขนมต้มแดง ขนมต้มขาว ใช้
 ไม้ไผ่เหลาเป็นเส้นเล็กยาวสำหรับมัดข้าวต้ม ส่วนห่อหมกใช้ไม้ไผ่เหลาเป็นไม้กัดสำหรับกัดใบตอง
 ใส่ห่อหมก

5. ประเพณีการบวช

ภาพประกอบที่ 105 ประเพณีการบวช

เป็นประเพณีการบำเพ็ญกุศลของคนไทยที่นับถือพระพุทธศาสนา ผู้ชายที่มีอายุครบยี่สิบปีขึ้นไป
 ไปจึงบวชเป็นพระภิกษุได้ ถือเป็นประเพณีแห่งการดำเนินชีวิตเข้าสู่วัยผู้ใหญ่เพื่อการศึกษาอบรมให้
 รู้จักผิดชอบชั่วดี บำปบุญคุณโทษตามหลักพระพุทธศาสนา ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต
 นอกจากนั้นยังถือเป็นการตอบแทนบุญคุณบิดามารดาอีกด้วย

ก่อนบวชผู้ที่จะบวช หรือพ่อแม่จะต้องเข้าไปหาพระอุปัชฌาย์ เพื่อแสดงความจำนงว่าจะบวช
 รับข้อปฏิบัติต่างๆ ให้เข้าใจไว้ก่อน ก่อนบวชหนึ่งวันมักมีการทำขวัญ ผู้บวชต้อง โคนผม โคนคิ้ว นุ่ง
 ขาวห่มขาว เตรียมพร้อมที่จะบวชที่เรียกว่า นาค หมอทำขวัญจะต้องประกอบพิธีตามตำราสวดคาถา
 ให้โอวาทสอนนาค ให้รำลึกถึงคุณบิดามารดา ให้อวดตนขยันหมั่นเพียรในกิจพระศาสนา ตลอดถึง
 อันตรายเบื้องต้นที่จะทำให้พระภิกษุถึงศีลวิบัติ จบแล้วก็เบิกบายศรี ญาติผู้ใหญ่ร่วมเวียนเทียนสาม
 รอบ หมอเจิมขวัญให้นาคเป็นเสร็จพิธีทำขวัญ

ก่อนนาคเข้าอุโบสถ จะต้องเดินประทักษิณอุโบสถสามรอบ เมื่อเข้าโบสถ์แล้วไปนั่งรอพระ
 อุปัชฌาย์ บิดามารดาจะมอบผ้าไตรและเครื่องสักการะพระอุปัชฌาย์อาจารย์ให้แก่เจ้าหน้าที่ จากนั้น

เป็นหน้าที่ของคณะสงฆ์ที่จะทำพิธีบรรพชาอุปสมบทให้ต่อไป ผู้ที่บวชแล้วจะเป็นผู้สมบูรณ์เต็มตัว เมื่อสึกออกมาแล้วจะมีเหย้ามีเรือนก็เหมาะสม นับว่าเป็นผู้ใหญ่พอที่จะปกครองตัวเองได้

หมายเหตุ การตกแต่งสถานที่ในงานบวชบริเวณ หน้าบ้าน ใช้เสาทำจากไม้ไผ่ที่มีขนาดสูงไว้ที่ทางเข้าหน้าบ้านเพื่อให้สังเกตเห็นได้ง่ายว่ามีงานบวช

6. ประเพณีการทำบุญแม่โพสพ

ภาพประกอบที่ 106 ประเพณีการทำบุญแม่โพสพ

หลังจากฤดูเก็บเกี่ยวประมาณเดือน 3 จะมีการจัดกิจกรรมที่แสดงถึงความกตัญญูรู้คุณต่อพระแม่โพสพ ด้วยการจัดประเพณีทำขวัญแม่โพสพขึ้น โดยชาวบ้านจะพร้อมใจรวบรวมข้าวเปลือกจากยุ้งฉางของตนเองคนละถังสองถังตามกำลังศรัทธามารวมกันกองไว้ที่บริเวณลานวัด แล้วช่วยกันประดับกองข้าวนั้นให้สวยงาม โดยก่อให้เป็นรูปเจดีย์ เรียกกันว่าเจดีย์ข้าวเปลือก จะใช้ธงสีต่างๆประดับประดับให้สวยงาม

หลังจากนั้นจะนิมนต์พระสงฆ์สวดเจริญพระพุทธมนต์เย็น โดยตอนกลางคืนจะมีมหรสพ-สมโภชน์ และมีการปิดทองพระประจำปีไปด้วยที่เรียกกันว่างานเดือนสาม และรุ่งเช้าก็จะมีการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แม่โพสพ และมีการประพรมน้ำมนต์ให้ชาวนาที่มาทำบุญร่วมกันเพื่อความเป็นสิริมงคล หลังจากเสร็จพิธีกรรมดังกล่าวแล้วข้าวเปลือกที่นำมากองไว้กลางลานวัดก็จะนำไปถวายพระเก็บไว้ที่วัดเพื่อยามขาดแคลน หากมีมากจนเหลือก็จะนำไปขายแล้วนำเงินเข้าวัดไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

หมายเหตุ เมื่อก่อกองข้าวเปลือกให้เป็นรูปทรงที่ต้องการแล้วก็ให้นำธงที่เสาทำจากไม้ไผ่มาปักเพื่อให้เกิดความสวยงาม

7. การทอดผ้าป่า

ภาพประกอบที่ 107 ประเพณีการทอดผ้าป่า

ในสมัยก่อนนั้นการทอดผ้าป่ามิใช่การใช้กระเป๋าสสำเร็จรูปที่ซื้อมาจากท้องตลาด และถวายกัน ตอนกลางวันแจ่งๆ อย่างนี้ ในอดีตใครจะทอดผ้าป่าจะต้องเตรียมข้าวของเครื่องใช้ที่สมควร และจำเป็นต่อพระภิกษุจริงๆ ส่วนผ้าแต่เดิมนั้นจะทำการทอเย็บปักถัวย้อมกันเอง ต่อมาพอหาซื้อได้ จึงใช้ตามสะดวกกันสืบมา

วิธีการทอดผ้าป่าในสมัยนั้นจะนิยมทำกันตอนพลบค่ำ โดยจะใช้ฟางมัดเป็นตัวหุ่นทำเป็นศพนอนตายอยู่ในท่าพนมเหมือนการมัตตราสังข์แล้วนำผ้าที่จะนำไปทอด พาดไว้บนแขนทั้ง 2 ข้าง มัดหุ่นศพนั้นไว้กับปลายกระดานข้างใดข้างหนึ่ง ใช้ขอนไม้รองแผ่นกระดานนั้นตรงกลางทำเป็นกระเดื่อง และมักจะวางไว้ในที่มีด ตามพุ่มไม้หรือต้นไม้ใหญ่ ๆ โดยจะทำสัญลักษณ์ไว้ด้วยการจุดเทียน ฝ่ายพระภิกษุเห็นแล้วจะรู้เอง เมื่อถึงเวลาพระภิกษุจะเดินไปที่พุ่มไม้นั้น แล้วท่านก็จะเหยียบปลายกระดานอีกด้านหนึ่ง หุ่นฟางที่ผูกเป็นศพอยู่นั้นก็จะกระดกเหมือนกับศพลุกขึ้นมา พระภิกษุก็จะทำการชักผ้าป่าที่พาดไว้ ส่วนสิ่งของเครื่องใช้ก็จะตั้งอยู่บริเวณใกล้ ๆ นั้นเอง เสร็จขั้นตอนนี้แล้วญาติโยมจึงจะออกมาเพื่อรับศีลรับพรและอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้กับบรรพบุรุษผู้ล่วงลับเป็นอันเสร็จพิธี

พิธีกรรมเป็นพิธีกรรมที่ค่อนข้างพิสดาร แต่อีกนัยยะหนึ่งอาจจะเป็นการทดสอบกำลังใจของพระภิกษุผู้ปฏิบัติธรรมเพื่อให้มีสติตลอดเวลา ไม่ตกอยู่ในความประมาทนั่นเอง

8. ประเพณีตักบาตรเทโว

ภาพประกอบที่ 108 ประเพณีตักบาตรเทโว

จัดให้มีในวันแรมหนึ่งค่ำ เดือนสิบเอ็ด อันเป็นวันหลังวันออกพรรษาพระภิกษุได้นิมนต์มารับบิณฑบาต โดยสมมติพรอูโบสถ เป็นสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ที่พระพุทธเจ้าเสด็จขึ้นไปจำพรรษา เทศน์โปรดพระพุทธมารดา เมื่อออกพรรษาปวารณาแล้ว พระพุทธองค์จึงเสด็จกลับสู่โลกมนุษย์ทางบันไดทิพย์ ที่มีอยู่หลายบันไดคือ บันไดเงิน บันไดทองและบันไดแก้วโดยเสด็จลงมาที่สังกัสสนคร

วันนี้ถือเป็นวันที่แดนทั้งสาม คือสวรรค์ มนุษย์ และบาดาล(นรก) สามารถมองเห็นกันได้ เรียกกันว่า วันเทโวโรหณะ หรือวันเปิดโลก ในวันนี้ชาวบ้านจะเตรียมข้าวสาร ข้าวต้มลูกโยนและขนมเทียนไว้เพื่อนำไปใส่บาตรพระที่มาบิณฑบาต กันอย่างพร้อมเพรียง

หมายเหตุ ในการทำบุญตักบาตรเทโว ชาวบ้านนอกจากจะนำกับข้าวไปถวายวัดแล้ว ก็ยังมีขนม ซึ่งขนมเทียนจะใช้ไม้กัด กัดใบตอง

9. ประเพณีบุญข้าวสาก หรือ ข้าวสารัท

ภาพประกอบที่ 109 ประเพณีบุญข้าวสากหรือข้าวสารัท

นิยมทำกันในวันเพ็ญเดือน 10 เป็นบุญที่ถวายข้าวสากแด่พระสงฆ์ ชาวบ้านจะจัดของทาน ออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก จะนำอาหารคาวหวานไปรวมไว้ที่ศาลาโรงธรรมแล้วเขียนชื่อเจ้าของสำรับ กับข้าวนั้น จากนั้นจะม้วนเป็นหลอดใส่ลงในบาตรพระ พระสงฆ์จะจับสากซื้อขึ้นมา เมื่อได้ชื่อ เจ้าของสำรับไหนก็จะมีคนประกาศให้เจ้าของสำรับนั้นออกมาถวายแด่พระสงฆ์ ส่วนที่สอง เป็นข้าว ที่ห่อใบตองไว้สำหรับให้ญาติพี่น้องที่ล่วงลับไปแล้ว ชาวบ้านจะเอาอาหารนี้ไปวางไว้ข้างวัดหรือตาม โคนต้นไม้ ด้วยคิดว่า ญาติที่ล่วงลับไปแล้วจะมารับห่อข้าวนี้ไป นอกจากนี้ก็ยังมีกรฟิงเทศน์หลังจาก ที่ถวายสำรับเสร็จแล้ว

หมายเหตุ ข้าวที่ห่อใบตองไว้สำหรับให้ญาติพี่น้องที่ล่วงลับไปแล้ว ส่วนที่ห่อใบตองจะใช้ กัด ซึ่งทำจากไม้ไผ่

10. ประเพณีบุญพระเวส หรือ บุญมหาชาติ

ภาพประกอบที่ 110 ประเพณีบุญพระเวสหรือบุญมหาชาติ

เป็นประเพณีที่จัดขึ้นในเดือน 4 เพื่อบำรุงภิกษุสามเณร เนื่องจากไม่มีรายได้อาศัยกับการทำบุญกุศลของประเพณีไทย พิธีกรรมแบ่งออกเป็น 2 วัน วันแรกเรียกว่า วันรวม จะมีการแห่ผ้าพระเวส ซึ่งเป็นผ้าผืนใหญ่ที่มีรูปภาพเกี่ยวกับพุทธประวัติ ไปที่ท่าน้ำเพื่อเชิญอุปคุตมารักษาลมกับไฟ จากนั้นจะแห่ผ้าพระเวสไปที่วัด เพื่ออาราธนาพระมาเทศน์คาถามะลัยหมื่นมะลัยแสน วันที่สองเวลาประมาณ 03.00 น. จะมีการแห่ข้าวพันก้อนซึ่งเป็นข้าวที่ชาวบ้านปั้นข้าวเหนียวเป็นก้อนประมาณเท่าหัวแม่มือให้ได้พันก้อนพอดี เพื่อรวมเป็นเครื่องร้อยเครื่องพันเครื่องร้อย คือพระคาถาที่อยู่ในตอนที่พระเวสสันดรตีราคากันหาภักขาลี เครื่องพัน คือ ข้าวพันก้อน หลังจากนั้นก็ทำพิธีเชิญพระเวสเข้าเมือง

หมายเหตุ ผ้าผืนใหญ่ที่มีรูปภาพเกี่ยวกับพุทธประวัติ ใช้ไม้ไผ่ทำหัวเสาปลายเสาประกอปกั้นไม้ไผ่ยาว เพื่อนำผ้าไปที่ท่าน้ำ

11. ประเพณีบุญข้าวประดับดิน

ภาพประกอบที่ 111 ประเพณีบุญข้าวประดับดิน

จัดขึ้นในเดือนเก้าดับ เป็นบุญที่ถวายฐานแก่พระสงฆ์ หรือจัดอาหารทิ้งไว้ตามดินหรือแขวนไว้ตามกิ่งไม้เพื่อให้วิญญาณหรือผีที่เป็นญาติที่ได้รับทุกข์ทรมานในนรกแล้วได้รับการปลดปล่อยให้มารับของกินในวันเดือนดับ แต่การนำอาหารมาวางไว้ตามดินนั้นญาติที่ล่วงลับไปแล้วอาจจะได้รับหรือไม่ได้รับก็ได้ ดังนั้นในความเป็นจริงจึงเป็นการให้ฐานกับคนยากจนหรือสัตว์จรจัดมากกว่า สำหรับการแจกห่อข้าวนิยมนิยมแจกตอนเช้า ตั้งแต่ 04.00 น. จนถึงย่ำรุ่ง ไม่นิยมแจกตอนกลางวันและนอกบริเวณวัด

หมายเหตุ ในการจัดอาหารทิ้งไว้ตามดินชาวบ้านจะนำไปตอมมาใส่อาหารเหล่านี้ ซึ่งใช้ไม้ไผ่เหลาให้เป็นไม้กัด แล้วนำมากัดใบตองสำหรับใส่อาหารเพื่อนำไปวางไว้ตามดิน

สอดคล้องกับวัฒนธรรมในชุมชน

หมู่ 1 (บ้านหนองนกยูง)

	<p>นำไม้ไผ่มาทำเป็นเส้าไม้เพื่อการดูแลรักษาไก่หรือเป็ด</p>
	<p>นำมาทำเป็นด้ามเคียวเพื่อการประหยัด และเป็นการใช้ประโยชน์</p>
	<p>นำมาทำเป็นคานเอาไว้แขวนของใช้ หรือแขวนอุปกรณ์ต่างๆ ภายในบ้าน</p>
	<p>นำมาทำเป็นที่ใส่อุปกรณ์ทำครัว เพื่อแยกไว้เป็นประเภท และเพื่อหยิบใช้ง่าย</p>

	<p>นำมาทำเป็น โคลงในการก่อสร้าง</p>
	<p>นำมาค้ำต้นไม้เพื่อไม่ให้ต้นไม้ล้ม หรือโน้มไปทางอื่น</p>
	<p>นำมาทำเป็นไม้เท้าเพื่อใช้ในการช่วยเดินของคนแก่ชรา</p>
	<p>นำมาใช้ประกอบพิธีทางศาสนา คือ นำมาทำเป็นไม้เสียบเงินผ้าป่า</p>

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University